

Összefoglaló tájékoztató

Árinformáció az egészségügyi intézményekben 2008. II. negyedév

OSAP 1477/07 (229/2006 (XI.20.) Korm. rendelet)

Bevezetés

Az árinformációs rendszer az egészségügyi intézményeknél figyeli az árak változását a dologi kiadások körében. Az adott időszak tényleges beszerzései alapján méri a beszerzett anyagok, fogyóeszközök és a vásárolt szolgáltatások árváltozásait.

A felmérés nem terjed ki a beruházási kiadások árváltozásának figyelésére, mert a felmérés módszerét követve, az új beszerzésekhez nem minden esetben lehet bázis egységárat rendelni az intézményi beszerzések adataiból. Ugyanis nagyon ritkán fordul elő, hogy az intézményekben ugyanolyan fajta nagy értékű gépet, berendezést vásároljanak két egymást követő év azonos időszakában.

1. A fogyasztói kosár

A javak főbb csoportjai	Értékarány (%)	
	Lakossági	egészségügyi
Élelmiszerek	31,36	3,64
Ruházkodási cikkek	4,75	0,14
Tartós fogyasztási cikkek	9,02	6,86
Energia	8,69	8,78
Gyógyszer, gyógyáru	3,81	41,84
Egyéb cikkek, üzemanyag	13,69	7,56
Szolgáltatások	28,68	31,17
Összesen	100,00	100,00

Az egészségügyi ágazat fogyasztói kosara jelentősen eltér a lakosságitól. Az arányokat a táblázatban láthatjuk.

Élelmiszerek:

Az élelmiszer csoportjának összetétele a lakossági fogyasztás összetételétől abban tér el, hogy a lakossági fogyasztás 8,8 %-a szeszes ital, dohányáru, amelyek az egészségügyben nem szerepelnek. Az egészségügyi ételmezési kiadásokban a külső szolgáltatótól vásárolt ételmezés aránya 27,1 %, a lakossági kiadásokban a házon kívüli (éttermi, munkahelyi, iskolai, ...) étkezés aránya 3,0 %.

Ruházkodási cikkek:

Ebbe a kategóriába az egészségügy munka és védőruhái tartoznak.

Tartós fogyasztási cikkek:

Az egészségügyben a tartós fogyasztási cikkek kategóriában az orvos szakmai gépek, berendezések aránya a számottevő, amelyek nem szerepelnek a lakossági fogyasztásban.

Energia:

A KSH csoportosítása ebbe a csoportba sorolja a távfűtést, a villamos energia, és a vezetékes gázfogyasztást. Az intézményi költségvetési beszámoló dologi kiadásainak adatlapján ezek a kiadások a szolgáltatások között szerepelnek, a két kosár összehasonlítása céljából ezen kiadási tételeket ebben a csoportban szerepeltetjük. Továbbá ebbe a csoportba tartoznak még az egyéb tüzelőanyag vásárlások.

Gyógyszer, gyógyáru:

A kategóriának nemcsak az aránya eltérő a lakosságitól, hanem a kórházakban használt szakmai anyagokat (fecskendők, tűk, szív katéterek, uréter katéterek, sebészeti anyagok, eszközök, implantátumok, röntgen anyagok, laboratóriumi vegyszerek...) a lakossági kosár nem tartalmazza. Az egészségügyi intézményekben a gyógyszerek kiadása 23,83 %, a szakmai anyagok kiadása pedig 18,01 %.

Egyéb cikkek, üzemanyag:

A lakossági kosárban a járműalkatrész, üzemanyag kiadás 5,4 %, az egészségügyben az üzemanyag kiadás 0,25 %. A lakossági kiadástól további eltérést jelentenek az egészségügyben az irodaszerek, nyomtatványok kiadásai, amelyek szintén ebbe a csoportba tartoznak.

Szolgáltatások:

A lakossági szolgáltatási kiadások csoportja több olyan elemet tartalmaz, amelyet az egészségügyi nem, pl. közlekedési szolgáltatás 4,2 %, kulturális szolgáltatás 2,7 %, szerencsejáték 0,6 %, üdülés 1,9 %, testápolás, 0,8 %. Az egészségügy szolgáltatási kiadásainak 8,9 %-a vállalkozásoktól vásárolt egészségügyi szolgáltatás (járó és fekvőbeteg ellátás, vizsgálatok, ügyelet), és 1,5 % egyéb vásárolt szellemi tevékenység.

A termékek beszerzési forrásai, árai:

Az egészségügyi ágazat intézményei a lakossági kiskereskedelmi vásárlásoktól eltérően a termékek 98,8 %-át nagykereskedésekből, nagykereskedelmi áron vagy közvetlenül a termelőktől szerzi be. A gáz, az áram, a táv-hő és a melegvíz szolgáltatási árak közületi, nagyfogyasztói díjszabásba tartoznak, eltérőek a lakossági kiskereskedelmi áraktól. A lakossági háztartási energia csoportba tartozó villamos energia, vezetékes gáz és táv-hő szolgáltatások lakossági árain különböző mértékű támogatások is voltak és vannak, az árváltozás különböző a lakossági fogyasztók és a közületi nagyfogyasztók esetében.

2. Egészségügyi ágazat árindexe 2008. II. negyedév

Időszak	Árindex			
	előző év azonos időszaka = 100 %			
	egészségügyi ágazat			lakossági
	eü. ágazat összesen	ebből		
kórházak		ÁNTSZ intézetek		
	%	%	%	%
2007. év	103,5	103,5	104,1	108,0
2008. I. negyedév	102,4	102,4	101,8	106,9
2008. II. negyedév	103,6	103,5	107,1	106,8
2008. I. félév	103,0	103,0	104,4	106,8

Az összefoglalóban szereplő árindexek mindegyike az előző év azonos időszakához méri az árváltozást, az előző év azonos időszaka = 100 %.

Az egészségügyi ágazat 2008. II. negyedévi árindexe 103,6 %, a kórházak árindexe 103,5 %, az ÁNTSZ intézetek pedig 107,1 %. Az eltérés abból származik, hogy a két intézmény típusban eltérő a termék és szolgáltatás csoportok kiadásainak aránya.

Ebben a negyedévben az üzemanyagok árindexe 118,7 %. A kórházakban az üzemanyag kiadások aránya 0,26 %, az ÁNTSZ intézetekben 6,52 % a beruházási kiadásokat nem tartalmazó dologi kiadásokban. A villamos áramszolgáltatás árindexe 126,9 %, a táv hő és melegvíz szolgáltatás árindexe 132,5 %. Mindegyik szolgáltatás kiadásainak aránya az ÁNTSZ intézetekben kétszerese a kórházi azonos kiadások arányának.

Az árindexek részletes adatai az arinformacio.2008.2.xls melléklet munkalapjain láthatóak.

2.1. Termékek árindexe

A termék beszerzések összesített árindexe 102,8 %.

A gyógyszerek árindexe 103,8 %, a gyógyszer kiadások aránya 48,8 %-a a termékek összesített csoportjának.

A gyógyszerek beszerzésének árszínvonalát két tényező befolyásolja. A gyógyszergyárak piaci versenye miatt több gyógyszer egységára csökken és a kórházak részére korábban természetben biztosított gyári kedvezmények (rabat) nagy része beépül a gyógyszerek árába.

A szakmai anyagok árindexe a negyedévben nem változott az előző év azonos időszakához mérten, 100,0 %. A szakmai anyagok kiadásának aránya 31,2 %-a a termékek összesített kiadásának.

Az alacsony árindexre hatással van a kórházak gazdálkodási módszere. Több kórház a szakmai és egyéb anyagok beszerzését külső nagykereskedő cégekre bízta. Közbeszerzési pályázat útján olyan éves szerződést kötnek, amely alapján a kereskedő egész évben változatlan áron biztosítja a kórház részére a szakmai és az egyéb anyagok beszerzését. A szerződésekben meghatározzák az éves minimális rendelési mennyiséget, ezért a kereskedő az éves nagy tételű, biztos megrendelés alapján alacsonyabb árat tud biztosítani, mintha a kórházak egyedileg, esetenként szereznek be a termékeket.

A hajtó és kenőanyagok árindexe 118,7 %, a termékcsoporthoz tartozó kiadásának részaránya a termékek csoportjában 0,6 %.

A munka és védőruha árindexe 101,6 %, az egyéb anyagoké 102,8 %, az élelmiszereké 109,6 %.

A vegyszerek árindexe 102,5 %, a csoport kiadásainak részaránya 4,5 % a termékek összesített kiadásának.

Az egyéb információs adathordozók beszerzési árindexe 109,3 %, a termék csoport részaránya 0,1 %.

2.2. Szolgáltatások árindexe

A szolgáltatási kiadások árindexe 104,2 %.

A vásárolt egészségügyi szolgáltatások árindexe 96,2 %.

A szolgáltatási kiadások legnagyobb csoportja a vásárolt egészségügyi szolgáltatások, a szolgáltatásokon belüli aránya 22,8 %. Járó és fekvőbeteg ellátást, vizsgálatokat, ügyeletek végzését tartalmazza.

A vezetékes gázenergia árindexe 111,8%.

A villamos energia árindexe 126,9 %.

A táv-hő és melegvíz szolgáltatás árindexe 132,5 %.

A vezetékes gáz, a táv-hő és melegvíz szolgáltatás és a villamos energia szolgáltatások díjszabása a közületi, nagyfogyasztói díjszabásba tartozik, amely eltér a lakossági díjszabástól és az árak különbözőek.

A vezetékes gáz és a táv-hő, melegvíz szolgáltatás nagyfogyasztói díjszabása két részből áll, a szerződés szerint meghatározott maximált havi fogyasztás szerinti havi alaplíjból és a tényleges fogyasztás egységár szerinti elszámolásából. A havi alaplíj a maximált fogyasztás nagyságától függően sávosan változik, a havi fogyasztás mennyiségétől független díjtétel. Ha a szerződés szerinti maximált mennyiséget túllépi az adott hónapban, akkor büntetési díjat kell fizetni.

A villamos energia nagyfogyasztói díjszabása is két részből áll, a szerződés szerint lekötött teljesítmény nagyságától függő alaplíjból és a fogyasztási kategória egységárával elszámolt havi teljesítményből. A fogyasztás szerinti egységár különböző csúcsidőben és csúcsidőn kívül, valamint más az egységára a vezérelt energiának. Ha a fogyasztó az elszámolás hónapjában egyszer is túllépi a lekötött teljesítményt (mérése 15 percre vetítve történik), akkor az adott hónapban a túllépés mértékétől függő büntetési díjat kell fizetnie.

A víz és csatornadíjak árindexe 113,6 %.

A vásárolt élelmezés árindexe 122,9 %, a szállítás árindexe 116,7 %.

A vásárolt karbantartási és kisjavítási szolgáltatások árindexe az első negyedévben 98,2 %.

Az egyéb üzemeltetési, fenntartási szolgáltatások árindexe 94,9 %.

A nem adatátviteli célú távközlési díjak árindexe 111,2 %, az adatátviteli célú távközlési díjak árindexe 102,2 %, az egyéb kommunikációs szolgáltatások árindexe 115,9 %.

Budapest, 2008. október 2.
